

**İLKOKUL MÜZİK DERSİ ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTAPLARININ
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİNE DAYALI OLARAK
İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ
(DENİZLİ İLİ MERKEZEFENDİ İLÇESİ ÖRNEĞİ)**

**EXAMINATION AND EVALUATION OF PRIMARY SCHOOL
MUSIC COURSE STUDENT WORKBOOKS BASED ON THE
OPINIONS OF CLASSROOM TEACHERS
(THE EXAMPLE OF MERKEZEFENDİ DISTRICT, DENİZLİ CITY)**

*Mehmet AKPINAR**
*Merve KARADAŞ***

Özet

Bu araştırma ile sınıf öğretmenlerinin ilkökul müzik eğitimi dersinde kullanılan müzik ders kitapları ile ilgili görüş ve düşüncelerini tespit etmek, bu görüşler doğrultusunda müzik ders kitaplarının müzik eğitimine olan katkısını, programda yer alan hedefleri gerçekleştirebilme düzeyini ve ders kitabında bulunması gereken özelliklere ne derece sahip olduğunu belirlemek amaçlanmıştır. Araştırma; ilkökul müzik dersi kitaplarının sınıf öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olarak, programa uygunluk, bilimsel içerik, tasarım- görsel düzen ve etkinlikler açısından yeterli olup olmadığının belirlenmesi, ders kitabının eksik yönlerinin tespitine katkıda bulunabilmesi ve alanda yapılacak çalışmalara, hazırlanacak olan ders kitaplarına yol gösterici olması yönünden önemlidir. Araştırmaya random (seçkisiz) olarak seçilen 20 okulda görev yapan ilkökul sınıf öğretmenleri katılmıştır. Araştırmadaki veriler, sınıf öğretmenlerinin görüşlerini almak amacıyla hazırlanan anket sorularıyla elde edilmiştir. Öğretmenlere uygulanan anket sonucunda elde edilen veriler, bilgisayar ortamına aktarılıp, alt problemlere dayandırılarak çözümlenip yorumlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik eğitimi, müzik ders kitapları, öğretmen görüşleri

Abstract

With this research, it is aimed to determine the opinions and thoughts of the class teachers about the music textbooks used in the music education course, the contribution of the music textbooks to the music education in accordance with these opinions, the level of ability to realize the objectives in the program and the characteristics that should be found in the textbook. . It is important to determine whether primary school music lesson books are based on the opinions of the classroom teachers, to determine whether the program is sufficient in terms of scientific content,

* Doç.Dr. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi A.B.D.
Türkiye Cumhuriyeti makpinar@gazi.edu.tr

** Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müzik Eğitimi A.B.D.
Yüksek Lisans Öğrencisi Türkiye Cumhuriyeti makpinar@gazi.edu.tr

design-visual order and activities, to contribute to the determination of the missing aspects of the textbook, and to guide the works to be done in the field and the textbooks to be prepared. Primary school teachers working in 20 schools selected randomly were included in the study. The data in the research were obtained by the questionnaire questions which were prepared in order to get the opinions of the class teachers. The data obtained from the questionnaire applied to teachers were transferred to computer environment and analyzed and interpreted on the basis of sub-problems.

Keywords: Music education, music textbooks, teacher opinions

1.GİRİŞ

Eğitim; önceden saptanmış esaslara göre insan davranışlarında belirli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkinlikler dizisidir. Eğitim; kişiliği geliştirmeye büyük ölçüde yardımcı olur. (Kıroğlu, 2009,s.3)

Büyükalan'a göre (2011, s.3); eğitim çabalarının en genel amacı, yetişmekte olan çocukların ve gençlerin topluma sağlıklı ve verimli bir biçimde uyum sağlamalarına yardım etmektir. Bu uyumun gerçekleşmesi için, bireylerin yetenekleri eğitim yoluyla en son sınırına kadar geliştirilir. Eğitim kurumlarının ve eğitim uygulamalarının çağın koşullarına göre düzenlenmesi ve geliştirilmesi bilimsel bir yaklaşım gerektirmektedir. Bu nedenle eğitim alanında çalışanlar eğitim konusunu analitik bir yaklaşımla ele almak durumundadırlar. Eğitimi geliştirmenin en temel ölçütü insan ögesinin geliştirilmesidir. İnsanın kalıtsal güçlerinin geliştirilmesi ve istenen özelliklerle donanmış bir kişiliğe kavuşması için en etkili araç eğitimidir. Eğitim kişilik geliştirmede bir çevre etkenidir. Kişiliğin gelişmesini sağlayan çevre, insanın içinde büyüdüğü kültürdür. Eğitim insan kişiliğini geliştirmede kültürel etkenlerden biridir. Bu anlamda eğitim, çevre etkeni olarak kalıtıma dayanmak zorunda, fakat kalıttan daha etkili olarak insanı, yeteneklerinin sınırı içinde istediği yönde değiştirme gücüne sahiptir. Bu yüzden insan eğitim(çevre) ile kalıtımın birer ürünüdür.

1.1.Müzik Eğitimi ve Genel Kapsamı

İnsanların yaşantısında vazgeçilmez bir yere sahip olan müzik, Uçan tarafından (1997, s.10) ; “duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri, belirli bir amaç ve yöntemle, belirli bir güzellik anlayışına göre birleştirilmiş seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür.” şeklinde tanımlanmıştır.

Müzik eğitimi “Bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma sürecidir.” (Uçan,2005, s.3) Müzik eğitimi, yönelik olduğu ana amaç ve kitle bakımından kendi içinde üçe ayrılır. Bunlar; genel, amatör ve mesleki müzik eğitimidir.

Genel müzik eğitimi; herkese yöneliktir. Sağlıklı, dengeli, başarılı ve mutlu bir insanca yaşam ve gelişim için gerekli müziksel davranış

değişiklikleri oluşturmayı ve ortak genel müzik kültürü kazandırmayı amaçlar.

Özengen müzik eğitimi; genel müzik eğitimiyle yetinmeyip müziğin bir dalına içten, ilgili, istekli, gönüllü ve yatkın olanlara yöneliktir. Müzik yaşamına daha etkin bir katılım ve bu yaşamdan daha etkili bir zevk ve doyum sağlamak için gerekli davranış değişiklikleri oluşturmayı ve özengen müzik kültürü kazandırmayı amaçlar.

Mesleki müzik eğitimi ise; müziğin bir bütününü, bir kolunu veya dalını bir iş veya mesleki uğraş alanı olarak seçen veya seçmek isteyenlere yöneliktir. Seçilen veya seçilmek istenen müziksel mesleğin gerektirdiği davranış değişiklikleri oluşturmayı ve mesleki müzik kültürü kazandırmayı amaçlar. (Uçan, 1999, s.9)

Tarihte birçok filozof, müziği eğitimin önemli bir parçası olarak kabul etmiştir. Platon(MÖ.427-347) müziği “Ritim ve armoni, insan ruhunun derinlerinde, ruh ve beden arasında duran, vücudun zarafetini ve insan zekâsını öne çıkararak, doğru yolda olunduğunun tek ve en güçlü göstergesidir.” şeklinde açıklamıştır. Konfüçyüs (MÖ.552-479) müziğin kişisel ve toplumsal gücüne işaret etmiş, “Üstün insan, müziği, kültürün mükemmelleşmesi yolunda kullanan insandır. Müzik yaygınlaştığında, insanlar arzularına ve ideallerine ulaştığında, büyük ulusların ortaya çıktıklarını görebiliriz.” demiştir. Aristo (MÖ.384-322) ise “iyi bir karaktere ulaşmada erken ve yoğun bir müzik eğitimi ”nin önemini vurgulamıştır. Ortaçağ boyunca müzik; geometri, astronomi ve aritmetikte birlikte, eğitimin dört temel boyutundan biri sayılmıştır. (Tarman, 2016, s.9)

Küçüköncü’ye göre (2007, s.58) müzik eğitiminin genel kapsamı davranışsal ve içeriksel olmak üzere iki açıdan ele alınabilir.

Davranışsal açıdan ele alındığında, müzik eğitimi, temelde şunları kapsar.

- Müziksel işitme-okuma-yazma eğitimi
- Şarkı söyleme eğitimi
- Çalgı çalma eğitimi
- Müzik dinleme eğitimi
- Müziksel yaratma eğitimi
- Müziksel bilgilenme eğitimi
- Müziksel beğeni geliştirme eğitimi
- Müziksel kişilik kazanma eğitimi
- Müziksel duyarlılığı artırma eğitimi
- Müziksel iletişim ve etkileşimde bulunma eğitimi
- Müzikten yararlanma eğitimi

İçeriksel açıdan ele alındığında ise, müzik eğitimi temelinde, şunları kapsar:

- Müziksel işitimi(kulak) eğitimi
- Ses eğitimi
- Çalgı eğitimi
- Müziksel devinim ve tartım(ritim) eğitimi
- Müzik bilgisi eğitimi
- Yaratıcılık eğitimi
- Beğeni eğitimi
- Müziksel kişilik eğitimi
- Müziksel etkinlikler eğitimi
- Müziksel kullanım ve yararlanma eğitimi

1.2. İlköğretimde Müzik Eğitimi ve Öğretimi

Uçan'a göre (1999, s.5) ilköğretimde müzik eğitimi ve öğretimi, ilköğretim öğrencilerinin tümü için gerekli ve zorunlu bir eğitim ve öğretimdir. Bu durumun temelinde öğrencilerin yapısı, yapılarına uygun olarak eğitim alma gereksinimleri ve bu gereksinimleri karşılayabilmek için eğitim- öğretim programlarının oluşturulması yatmaktadır.

Çağdaş ilköğretimde müzik eğitimi ve öğretimi öğrenci merkezlidir. Bu durum ilköğretim döneminde verilen müzik eğitimi ve öğretimi öğrenci merkezli bir anlayış ve yaklaşımla ele almayı gerektirir.

Müzik ilköğretim çağındaki çocuğun hayatında vazgeçilmez bir yere ve öneme sahiptir. Bu nedenle müzik; ilköğretimde sağlam bir eğitimin temeli, anlamlı bir boyutu, kullanışlı bir eğitim aracı, etkili bir eğitim yöntemi ve önemli bir eğitim alanıdır.

İlköğretimde müzik eğitimi, müziğin tüm boyutlarıyla ele alınarak işlendiği bir ders olarak gerçekleşmekte ve böylece öğrencinin bilişsel, devinimsel ve duyuşsal davranışlarıyla bir bütün olarak gelişimine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. (Uçan, 1999, s.8)

1.3.Ders Kitapları

Ders kitapları, ait oldukları bilim dalından alınarak öğretim programlarında yer alan konulara ait bilgileri planlı, tertipli ve tasnifli bir tarzda inceleyip açıkladıkları için bu konular üzerinde çalışmak isteyen öğrencilerin daha kolay ve kısa yoldan amaçlarına ulaşmalarına sağlar. (Aytuna, 1963, s.218)

Ders kitapları temel bir bilgi kaynağıdır ve derslerde en çok kullanılan materyaller arasında yer alır. Öğrenme öğretme süreçlerinin başarıyla gerçekleşmesi, eğitim ortamında konunun gerektirdiği her türlü öğenin yer

almasına ve bunların yeri ve zamanı geldiğinde birbirini tamamlayacak şekilde kullanılmasına bağlıdır. Eğitim ortamı, öğrenme öğretme etkinliklerinde konunun özelliğine göre etkileşimde bulunan araç gereç, tesis ve organizasyon öğelerinden oluşmaktadır. Araç gereçler ise eğitim ortamının kaynaklarını oluşturmaktadır, ders kitabı da bunlardan bir tanesidir. (Keser, 2004, s.261)

Ders kitapları öğrenme ve öğretme sürecinde özellikle planlı eğitim uygulamalarında öğrencilerin neler öğrenebileceğini ve öğretmenlerin de neler öğreteceğini önemli ölçüde belirleyen kaynaklar olduğundan, öğretmen ve öğrencinin temel başvuru kaynağıdır. Ders kitapları hem formel hem de informal eğitim etkinliklerine yönelik kararlar üzerinde önemli etkinliklere sahip olduklarından okul programının gerçekleşmesinde önemli bir yere sahiptir. (Tertemiz, Ercan ve Kayabaşı, 2001 s.2)

1.4.Öğretimde Ders Kitaplarının Yeri ve Önemi

Ders kitapları gibi birçok öğretim materyalleri, öğretimin daha iyi gerçekleştirilip, programda hedeflenen davranışların kazandırılmasını, eğitim ve öğretimin daha etkili ve verimli bir şekilde gerçekleşmesini sağlar. Öğretimde kullanılan bu materyaller şunlardır:

- Öğrenmeyi kalıcı hale getirir.
- Öğrenmeyi güçlendirir.
- Öğrenmede uyarıcı etki yapar.
- Öğrencilerin ilgisini çeker.
- Öğretimde zaman kazandırır.
- Öğrenmede uyarıcı etki yapar.
- Anlamın gelişmesi ve anlatım kolaylığı sağlar.
- Düşüncenin devamlılığını sağlar.
- Öğretim süreçlerini güçlendirerek daha etkin kılar ve sözcük gelişimine katkı sağlar. (Şimşek, 2002, s.60)

1.5.Problem Durumu

“İlkokul müzik eğitimi derslerini yürüten sınıf öğretmenlerinin müzik ders kitaplarına ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

1.6.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmenlerinin ilkökul müzik eğitimi dersinde kullanılan müzik ders kitapları (ilkokul 1-4) ile ilgili görüş ve düşüncelerini tespit etmek, bu görüşler doğrultusunda müzik ders kitaplarının müzik eğitimine olan katkısını, programda yer alan hedefleri

gerçekleştirebilme düzeyini, ders kitabında bulunması gereken özelliklere ne derece sahip olduğunu belirlemektir.

1.7.Araştırmanın Önemi

Araştırma ilkökul müzik dersi kitaplarının sınıf öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olarak, programa uygunluk, bilimsel içerik, tasarım- görsel düzen ve etkinlikler açısından yeterli olup olmadığının belirlenmesi, ders kitabının eksik yönlerinin tespitine katkıda bulunacak olması ve alanda yapılacak çalışmalara, hazırlanacak olan ders kitaplarına yol gösterici olması yönünden önemlidir. Ayrıca çalışma, ders kitaplarının alan öğretmenlerinin değil de yine farklı bir eğitmeni gözüyle sınıf öğretmenlerinin görüş ve düşüncelerine yer verilerek değerlendirilmesi bakımından da önem arz etmektedir.

2.YÖNTEM

Bu bölümde araştırmada kullanılan araştırma modeline, araştırmanın evren ve örnekleme, verilerin toplanması ile verilerin çözümlenmesine yönelik bilgilere yer verilecektir.

2.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, ilkökul müzik derslerinde kullanılan öğrenci çalışma kitaplarının içeriğini ve öğretim programında yer alan kazanımları gerçekleştirmedeki yeterliliğini sınıf öğretmeni görüşleri ile inceleyerek değerlendirmeyi amaçlamıştır. Bu nedenle araştırma, betimsel bir araştırma özelliği göstermektedir. Araştırmada Survey (anket) tekniği kullanılarak anket soruları ile araştırmanın alt problemlerine cevaplar aranmıştır. Bu yöntem olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların ne olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışan araştırmalarda kullanılır (Kaptan, 1991, s. 59).

2.2.Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Bu araştırmanın evrenini, Denizli ili Merkezefendi ilçesinde bulunan Millî Eğitim Bakanlığı 'na bağlı ilkökullarda görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise yine Denizli ili Merkezefendi ilçesinde yer alan ilkökullardan random(seçkisiz) olarak seçilen 20 okulda görev yapan 1., 2., 3. ve 4. Sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır.

2.3.Verilerin Toplanması

Araştırmada veriler, sınıf öğretmenlerinin görüşlerini almak amacıyla hazırlanan anket sorularıyla elde edilmiştir. Hazırlanan anket soruları dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, sınıf öğretmenleri ile ilgili kişisel bilgilere ve müzik dersine yönelik bazı sorulara yer verilmiştir. İkinci bölümde müzik ders kitaplarının programa uygunluğu ve alt başlık altında kitaplarda yer alan etkinliklere dair sorulara yer verilmiştir. Üçüncü bölümde,

müzik ders kitaplarının bilimsel içeriğine yönelik sorulara, dördüncü bölümde ise müzik ders kitaplarının tasarım ve görsel düzenine yönelik sorulara yer verilmiştir.

Anket soruları, 1.Kesinlikle katılmıyorum, 2.Katılmıyorum, 3.Kararsızım, 4.Katılıyorum, 5.Kesinlikle katılıyorum şeklinde 5’li Likert tipi ölçek kullanılarak hazırlanmıştır.

2.4.Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

İlkokul müzik ders kitaplarının niteliksel ve içeriksel açıdan incelenmesi için hazırlanan anket sınıf öğretmenlerine uygulanmış ve ankete katılan öğretmenlerin görüşlerine dayanarak değerlendirmede bulunulmuştur. Öğretmenlere uygulanan anket sonucunda elde edilen veriler, bilgisayar ortamına aktarılıp, alt problemlere dayandırılarak ve çözümler yapılarak açıklanıp yorumlanmıştır.

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın bulguları ve bu bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır. Bulgular ve yorumlar, araştırmanın alt problemleri doğrultusunda elde edilen verilere göre değerlendirilmiştir.

Araştırmanın alt problemleri ise şunlardır;

1.Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine ilişkin görüşleri nelerdir?

2.Sınıf öğretmenlerinin, müzik ders kitaplarının programa uygunluğuna yönelik görüşleri nelerdir?

3.Sınıf öğretmenlerinin müzik ders kitaplarının bilimsel içeriği hakkındaki görüşleri nelerdir?

4. Sınıf öğretmenlerinin müzik ders kitaplarında yer alan etkinlik çalışmalarına ilişkin görüşleri nelerdir?

5.Sınıf öğretmenlerinin müzik ders kitaplarının tasarım ve görsel düzenine ilişkin görüşleri nelerdir?

3.1.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine Yönelik Sorulara Verdikleri Cevaplara İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Tablo 3.1.1: Öğretmenlerin “Mezun Olduğunuz Üniversitede İlköğretim Müzik Dersi Öğretimine Yönelik Herhangi Bir Ders Aldınız mı?” Sorusuna İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Evet	151	89,9
Hayır	17	10,1
TOPLAM	168	100

Tablo 3.1.1’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu(%89,9) üniversitede müzik dersi aldıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin geriye kalan % 10,1 lik kısmı ise müzik dersine ilişkin herhangi bir ders almadıklarını belirtmişlerdir.

Müzik dersi almayan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu ise müzik derslerini yürütmekte zorlandıklarını, müzik eğitimine verilen önemin artması gerektiğini ısrarla belirtmişlerdir.

Tablo 3.1.2: Öğretmenlerin “Lisans Eğitimi Süresince Almış Olduğunuz Müzik Eğitimi, Müzik Derslerinizi Yürütebilmenizde Yeterli İhtiyacı Karşılıyor Mu?” Sorusuna İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Evet	35	20,8
Hayır	133	79,2
TOPLAM	168	100

Tablo 3.1.2’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin bu soruya vermiş oldukları cevaplar incelendiğinde büyük bir çoğunluğunun(%79,2) “Hayır” yanıtını verdiği görülmektedir. Geriye kalan 35 kişi(%20,8) ise lisans eğitimi süresince almış oldukları müzik eğitiminin, müzik derslerini yürütebilmeleri için gerekli yeterliliği sağladığını belirtmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda, Üniversitelerin sınıf öğretmenliği lisans programları süresince verilen müzik eğitiminin yetersiz olduğu söylenebilir.

Tablo 3.1.3: Öğretmenlerin “Sizce Programda İlköğretim Müzik Dersleri İçin Ayrılan Süre, Müzik Derslerinin Verimli İşlenebilmesi Bakımından Yeterli Midir?” Sorusuna İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Evet	23	13,7
Hayır	145	86,3
TOPLAM	168	100

Tablo 3.1.3’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 23’ü(%13,7) “Evet” yanıtını verirken, 145’i(%86,3) “Hayır” yanıtını vermiştir. Tablodan da anlaşıldığı gibi öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu(%86,3) müzik dersleri için ayrılan sürenin müzik derslerinin verimli işlenebilmesi bakımından yetersiz olduğu görüşündedirler.

Tablo 3.1.4: Öğretmenlerin “Müzik Dersleri Sizce Branş Öğretmenleri Tarafından Mı Yürütülmelidir?” Sorusuna İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Evet	161	95,8
Hayır	7	4,2
TOPLAM	168	100

Tablo 3.1.4’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 161’i(%95,8) “Evet” yanıtını verirken, 7’si(%4,2) “Hayır” yanıtını vermiştir. Ankete katılan öğretmenlerin neredeyse tamamına yakını müzik derslerinin bir branş öğretmeni tarafından yürütülmesini daha doğru bulmakta ve kendilerini müzik derslerini yürütebilmek için yetersiz görmektedirler.

3.2.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Ders Kitaplarının Programa Uygunluğu’na Yönelik Verdikleri Cevaplara İlişkin Bazı Bulgu ve Yorumlar

Tablo 3.2.1: Öğretmenlerin “Ders Kitapları Öğretim Programında Yer Alan Kazanımların Alan ve Düzeyine Uygun Olarak Hazırlanmıştır.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	2	1,2
Katılıyorum	71	42,3
Kararsızım	29	17,3
Katılmıyorum	48	28,6
Kesinlikle Katılmıyorum	18	10,6
TOPLAM	168	100

Tablo 3.2.1’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 2’si(% 1,2) kesinlikle katıldıklarını, 71’i (% 42,3)katıldıklarını, 29’u (% 17,3) kararsız kaldıklarını, 48’i(% 28,6) katılmadıklarını, 18’i (% 10,6) kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, kullanılan müzik ders kitaplarının öğretim programında yer alan kazanımların alan ve düzeyine kısmen uygun olduğu söylenebilir.

Tablo 3.2.2: Öğretmenlerin “Kazanımlar, Kitaplarda Kullanılan İçerik, Öğrenme- Öğretme Durumları ve Değerlendirmeler İle Bütünlük İçerisindedir.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	1	0,6
Katılıyorum	69	41,1
Kararsızım	35	20,8

Katılmıyorum	49	29,2
Kesinlikle Katılmıyorum	14	8,3
TOPLAM	168	100

Tablo 3.2.2’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 1’i(%0,6) kesinlikle katıldığını, 69’u(%41,1) katıldıklarını, 35’i(%20,8) kararsız kaldıklarını, 49’u(%29,2) katılmadıklarını, 14’ü ise(%8,3)kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, kazanımların, kitaplarda kullanılan içerik, öğrenme- öğretme durumları ve değerlendirmeler ile kısmen bütünlük içerisinde olduğu söylenebilir.

Tablo 3.2.3: Öğretmenlerin “Ders Kitapları Programda Belirtilen Hedef ve Davranışları Gerçekleştirici Niteliktedir.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	1	0,6
Katılıyorum	42	25
Kararsızım	56	33,3
Katılmıyorum	57	34
Kesinlikle Katılmıyorum	12	7,1
TOPLAM	168	100

Tablo 3.2.3’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 1’i(%0,6)kesinlikle katıldığını, 42’si(%25) katıldıklarını,56’sı(%33,3) kararsız kaldıklarını, 57’si(%34) katılmadıklarını, 12’si ise(%7,1) kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Tabloya bakıldığında, öğretmenlerin bu önerme hakkında kararsız kaldıklarını görmekteyiz. Buradan da anlaşılacağı üzere öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun öğretim programı hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıkları söylenebilir.

Tablo 3.2.4: Öğretmenlerin “Ders Kitapları Öğretim Yöntem, Teknik ve Stratejilerine Uygun Olarak Hazırlanmıştır.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	-	-
Katılıyorum	52	31
Kararsızım	58	34,5
Katılmıyorum	54	32,1
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,4
TOPLAM	168	100

Tablo 3.2.4’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 52’si (%31) katıldıklarını, 58’i (%34,5) kararsız kaldıklarını, 54’ü (%32,1) katılmadıklarını, 4’ü (%2,4) ise kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Tabloya bakıldığında oranların birbirine yakın olduğu görülmektedir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, öğretmenlerin ders kitaplarının hazırlanma süreci ve öğretim yöntem, teknik ve stratejileri hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıkları söylenebilir.

3.3.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Ders Kitaplarının Bilimsel İçeriğine Yönelik Verdikleri Cevaplara İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Tablo 3.3.1: Öğretmenlerin “Kitaplarda, Öğrencilerin Müziğe Karşı Tutumlarını Olumlu Yönde Geliştirmeye Yönelik Etkinlikler Yer Almaktadır.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	-	-
Katılıyorum	21	12,5
Kararsızım	19	11,3
Katılmıyorum	105	62,5
Kesinlikle Katılmıyorum	23	13,7
TOPLAM	168	100

Tablo 3.3.1’de görüldüğü gibi; araştırma grubuna katılan sınıf öğretmenlerinin 21’i (%12,5) katıldıklarını, 19’u (%11,3) kararsız kaldıklarını, 105’i (%62,5) katılmadıklarını, 23’ü (%13,7) kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, müzik ders kitapları hazırlanırken, öğrencilerde müziğe karşı tutum ilgi ve isteğini arttırmaya teşvik edici etkinliklere biraz daha fazla yer ve önem verilmesi gerektiği söylenebilir.

Tablo 3.3.2: Öğretmenlerin “Kitaplarda Yer Alan Bilgiler Güncel ve İşe Yarar Niteliktedir.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	-	-
Katılıyorum	46	27,4
Kararsızım	28	16,6
Katılmıyorum	84	50
Kesinlikle Katılmıyorum	10	6
TOPLAM	168	100

Tablo 3.3.2’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 46’sı (%27,4) katıldıklarını, 28’i (%16,6) kararsız kaldıklarını, 84’ü (%50) katılmadıklarını, 10’u (%6) ise kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, ankete katılan öğretmenlerin yarısı (%50) ders kitaplarında yer alan bilgilerin öğrenciler için güncel ve işe yarar olduğunu düşünmediklerini belirtmişlerdir. Ders kitaplarının öğrencilerin ilgisini çekerek güncel yaşamında işine yarayacak ve kolaylık sağlayarak kullanabileceği şekilde hazırlanıp oluşturulmasına dikkat edilmesi gerektiği söylenebilir.

Tablo 3.3.3: Öğretmenlerin “Ders Kitaplarında Yer Alan Şarkıların Konusu Öğretim Programında Yer Alan Konularla Bütünlük İçerisindedir.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	-	-
Katılıyorum	37	22
Kararsızım	87	51,8
Katılmıyorum	38	22,6
Kesinlikle Katılmıyorum	6	3,6
TOPLAM	168	100

Tablo 3.3.3’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 37’si (%22) katıldıklarını, 87’si (%51,8) kararsız kaldıklarını, 38’i (%22,6) katılmadıklarını, 6’sı (%3,6) kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, ankete katılan sınıf öğretmenlerinin öğretim programı hakkında çok fazla bilgi sahibi olmadıkları söylenebilir.

Tablo 3.3.4: Öğretmenlerin “Şarkılar Programda Yer Alan Kazanımların İhtiyacını Yeterince Karşılıyor.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	-	-
Katılıyorum	13	7,7
Kararsızım	22	13,1
Katılmıyorum	111	66,1
Kesinlikle Katılmıyorum	22	13,1
TOPLAM	168	100

Tablo 3.3.4’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 13’ü (%7,7) katıldıklarını, 22’si (%13,1) kararsız kaldıklarını, 111’i (%66,1) katılmadıklarını, 22’si (%13,1) kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, ders kitaplarındaki şarkıların programda yer alan kazanımların ihtiyacını karşılamakta yetersiz olduğu ve kitaplardaki şarkı sayısının daha da artırılması gerektiği söylenebilir.

3.4.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Etkinlik Çalışmalarına Verdikleri Cevaplara İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Tablo 3.4.1: Öğretmenlerin “Kitaplarda Yer Alan Etkinliklerden Önce Öğrenciler Etkinliklerin Niçin Yapılacağı Hakkında Tarafımca Bilgilendirilmektedir.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	13	7,7
Katılıyorum	125	74,4
Kararsızım	13	7,7
Katılmıyorum	17	10,2
Kesinlikle Katılmıyorum	-	-
TOPLAM	168	100

Tablo 3.4.1’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 13’ü (% 7,7) kesinlikle katıldıklarını, 125’i (%74,4) katıldıklarını, 13’ü (%7,7) kararsız kaldıklarını, 17’si (%10,2) katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun(%74,4’ü) kitaplardaki etkinlikleri uygulamaya başlamadan önce öğrencilerine ön bilgilendirme yapmakta oldukları söylenebilir.

Tablo 3.4.2: Öğretmenlerin “Ders Kitaplarında Etkinliklerden Önce Öğrencilerin Ne Yapacağına Dair Yönlendirici Bilgiler Yer Almaktadır.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	5	3
Katılıyorum	113	67,3
Kararsızım	19	11,3
Katılmıyorum	27	16
Kesinlikle Katılmıyorum	4	2,4
TOPLAM	168	100

Tablo 3.4.2’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 5’i (% 3) kesinlikle katıldıklarını, 113’ü (%67,3) katıldıklarını, 19’u (% 11.3) kararsız kaldıklarını, 27’si (%16) katılmadıklarını, 4’ü (%2,4) kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Elde edilen bulgular doğrultusunda öğretmenlerin, öğrenciyi etkinliklere yönlendirici bilgilere ders kitaplarında yer verildiğini belirttikleri söylenebilir.

Tablo 3.4.3: Öğretmenlerin “Kitaplarda Yer Verilen Etkinlikler, Gözlenebilir ve Ölçülebilir Davranışları İçermektedir.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	-	-
Katılıyorum	100	59,6
Kararsızım	34	20,2
Katılmıyorum	32	19
Kesinlikle Katılmıyorum	2	1,2
TOPLAM	168	100

Tablo 3.4.3’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 100’ü (%59,6) katıldıklarını, 34’ü (%20,2) kararsız kaldıklarını, 32’si (%19) katılmadıklarını, 2’si (%1,2) kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda ders kitaplarında yer alan etkinliklerin, gözlenebilir ve ölçülebilir davranışları içerdiği söylenebilir.

Tablo 3.4.4: Öğretmenlerin “Etkinlikler Somut ve Sınıf Ortamında Gerçekleştirilebilir Düzeydeki Davranışlara Yönelik Olarak Hazırlanmıştır.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	-	-
Katılıyorum	100	59,6
Kararsızım	29	17,3
Katılmıyorum	31	18,4
Kesinlikle Katılmıyorum	8	4,7
TOPLAM	168	100

Tablo 3.4.4’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 100’ü (%59,6) katıldıklarını, 29’u (%17,3) kararsız kaldıklarını, 31’i (%18,4) katılmadıklarını, 8’i (%4,7) kesinlikle

katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda ders kitaplarında yer alan etkinliklerin, sınıf ortamında gerçekleştirilebilir şekilde olmasına dikkat edilerek oluşturulduğu söylenebilir.

3.5.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Ders Kitaplarının Tasarım ve Görsel Düzenine Yönelik Verdikleri Cevaplara İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Tablo 3.5.1: Öğretmenlerin “Müzik Ders Kitaplarında Kullanılan Kağıt Kaliteli, Kitapların Baskıları Net ve Temizdir.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	11	6,6
Katılıyorum	124	73,8
Kararsızım	6	3,6
Katılmıyorum	19	11,3
Kesinlikle Katılmıyorum	8	4,7
TOPLAM	168	100

Tablo 3.5.1’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 11’i (%6,6’) kesinlikle katıldıklarını, 124’ü (%73,8) katıldıklarını, 6’sı (%3,6) kararsız kaldıklarını, 19’u (%11,3) katılmadıklarını, 8’i (%4,7) ise kesinlikle katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, müzik ders kitaplarında kullanılan kağıtların kaliteli, baskılarının da net ve temiz oldukları söylenebilir.

Tablo 3.5.2: Öğretmenlerin “Kitaplarda Kullanılan Yazı Karakterleri Rahatlıkla Okunacak Şekildedir.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	22	13,1
Katılıyorum	135	80,4
Kararsızım	2	1,2
Katılmıyorum	9	5,3
Kesinlikle Katılmıyorum	-	-
TOPLAM	168	100

Tablo 3.5.2’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 22’si (%13,1) kesinlikle katıldıklarını, 135’i (%80,4) katıldıklarını, 2’si (%1,2) kararsız kaldıklarını, 9’u (%5,3) ise katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, müzik ders kitaplarında

kullanılan yazı karakterlerinin öğrencilerin rahatlıkla okuyabileceği tarzda ve sınıf düzeylerine uygun oldukları söylenebilir.

Tablo 3.5.3: Öğretmenlerin “Kitaplarda Kullanılan Puntolar Sınıf Düzeyine Uygundur.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	20	11,9
Katılıyorum	131	78
Kararsızım	4	2,4
Katılmıyorum	13	7,7
Kesinlikle Katılmıyorum	-	-
TOPLAM	168	100

Tablo 3.5.3’de görüldüğü gibi; araştırma grubuna katılan sınıf öğretmenlerinin 20’si (%11,9) kesinlikle katıldıklarını, 131’i (%78) katıldıklarını, 4’ü (%2,4) kararsız kaldıklarını, 13’ü (%7,7)’si ise katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, müzik ders kitaplarında kullanılan puntoların sınıf düzeyine uygun oldukları söylenebilir.

Tablo 3.5.4: Öğretmenlerin “Kitapların Sayfa Düzeni Konu Bütünlüğünü Bozmayacak Şekilde Tasarlanmıştır.” Önermesine İlişkin Görüşlerinin Analizi

Dereceler	f	%
Kesinlikle Katılıyorum	6	3,6
Katılıyorum	127	75,6
Kararsızım	14	8,3
Katılmıyorum	21	12,5
Kesinlikle Katılmıyorum	-	-
TOPLAM	168	100

Tablo 3.5.4’de görüldüğü gibi; araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin 6’sı (%3,6) kesinlikle katıldıklarını, 127’si (%75,6) katıldıklarını, 14’ü (%8,3) kararsız kaldıklarını, 21’i (%12,5) ise katılmadıklarını belirtmişlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda, müzik ders kitaplarının sayfa düzenlerinin, konu bütünlüğünü bozmayacak, öğrencilerin bilgi bütünlüğünü ve konuya olan dikkatlerini dağıtmayacak şekilde tasarlanarak hazırlandıkları söylenebilir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1.SONUÇLAR

4.1.1. Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Dersine Yönelik Sorulara Verdikleri Cevaplara İlişkin Sonuçlar

Sınıf öğretmenlerinin müzik dersine yönelik sorulara verdikleri yanıtlara göre şu sonuçlar elde edilebilir:

- Araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğunun üniversitede müzik eğitimi dersi aldıkları görülmektedir.
- Araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin lisan eğitimi süresince almış oldukları müzik eğitimi, müzik derslerini yürütebilmeleri için yeterli ihtiyacı karşılayamamaktadır. Bu nedenle üniversitelerde verilen müzik eğitiminin yetersiz olduğu söylenebilir.
- Araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerine göre, müzik dersleri için ayrılan ders süresi müzik derslerinin verimli işlenebilmesi bakımından yeterli gelmemektedir.
- Araştırma grubunu oluşturan sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğu, müzik derslerinin branş öğretmenleri tarafından yürütülmesini uygun görmektedir.

4.1.2.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Ders Kitaplarının Programa Uygunluğu'na Yönelik Verdikleri Cevaplara İlişkin Sonuçlar

Sınıf öğretmenlerinin müzik ders kitaplarının programa uygunluğu ile ilgili sorulara verdikleri yanıtlara göre şu sonuçlar elde edilebilir:

- İlkokul müzik ders kitapları, öğretim programında yer alan kazanımların alan ve düzeyine kısmen uygun olarak hazırlanmıştır.
- Kazanımlar, kitaplarda kullanılan içerik, öğrenme-öğretme durumları ve değerlendirmelerle kısmen bir bütünlük içerisindedir.
- Araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin bir kısmı, ders kitaplarının programda belirtilen hedef ve davranışları gerçekleştirici nitelikte olduğu konusunda kararsız kalmışlardır. Bu da öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun öğretim programı hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıklarını göstermektedir.
- Araştırma grubunu oluşturan öğretmenler, ders kitaplarının öğretim yöntem, teknik ve stratejilerine uygun olarak hazırlandığı konusunda kararsız kalmışlardır. Bu da öğretmenlerin, ders kitaplarının hazırlanma süreci ve öğretim yöntem, teknik ve stratejileri hakkında yeterince bilgi sahibi olmadıklarını göstermektedir.

4.1.2.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Ders Kitaplarının Bilimsel İçeriğine Yönelik Verdikleri Cevaplara İlişkin Sonuçlar

Ders kitaplarında öğrencilerin müziğe karşı tutumlarını olumlu yönde geliştirmeye yönelik etkinliklere yeteri kadar yer verilmemiştir.

- Ders kitaplarında yer alan bilgiler yeteri kadar güncel ve işe yarar nitelikte değildir.
- Araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin büyük çoğunluğu, ders kitaplarında yer alan şarkıların konusunun öğretim programında yer alan konularla bütünlük içerisinde olduğu konusunda kararsız kalmışlardır. Bu da öğretmenlerin, öğretim programı hakkında çok fazla bilgi sahibi olmadıklarını göstermektedir.
- Ders kitaplarında yer alan şarkılar, programda yer alan kazanımların ihtiyacını yeterince karşılayamamaktadır.

4.1.3.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Etkinlik Çalışmalarına Yönelik Verdikleri Cevaplara İlişkin Sonuçlar

- Ders kitaplarında yer alan etkinliklerden önce öğrenciler, etkinliklerin niçin yapılacağı hakkında araştırmaya katılan öğretmenler tarafından bilgilendirilmektedir.
- İlkokul müzik ders kitaplarında etkinliklerden önce öğrencilerin ne yapacağına dair yönlendirici bilgiler yer almaktadır.
- Ders kitaplarında yer alan etkinlikler, gözlenebilir ve ölçülebilir davranışları içermektedir.
- Ders kitaplarında yer alan etkinlikler somut ve sınıf ortamında gerçekleştirilebilir düzeydeki davranışlara yönelik olarak hazırlanmıştır.

4.1.4.Sınıf Öğretmenlerinin Müzik Ders Kitaplarının Tasarım ve Görsel Düzenine Yönelik Verdikleri Cevaplara İlişkin Sonuçlar

- Ders kitaplarında kullanılan kağıt kaliteli, kitapların baskıları net ve temizdir.
- Ders kitaplarında kullanılan yazı karakterleri rahatlıkla okunabilecek düzeydedir.
- Ders kitaplarında kullanılan puntolar sınıf düzeyine uygundur.
- Ders kitaplarının sayfa düzeni konu bütünlüğünü bozmayacak şekilde tasarlanmıştır.

4.2.ÖNERİLER

- Üniversitelerde verilen müzik eğitimlerinin niteliği biraz daha iyileştirilmeye çalışılmalıdır.
- Müzik derslerinin daha verimli işlenebilmesi için müzik ders saatlerinin sayısı artırılmalıdır.

- İlkokulda müzik derslerini yürüten sınıf öğretmenlerinin, müzik ders saatleri içerisinde başka bir dersin konusunun işlenmesinin önüne geçilmelidir. Müzik derslerinde yalnızca müzik yapmak amaçlanmalıdır.
- Müzik derslerinin daha verimli işlenebilmesi açısından müzik dersleri, branş öğretmenleri tarafından yürütülmelidir.
- İlkokul müzik ders kitapları, öğretim programı dikkate alınarak amacına uygun olarak hazırlanmalıdır.
- İlkokul müzik ders kitapları, öğretim programına göre yeniden düzenlenmelidir.
- İlkokul müzik ders kitaplarında yer alan etkinliklerin öğrencilerde, öğrenmeye olan ilgi ve isteği artırıcı nitelikte olacak şekilde hazırlanmasına özen gösterilmelidir.
- İlkokul müzik ders kitaplarında, öğrencilerin müziğe karşı tutumlarını olumlu yönde geliştirmeye yönelik etkinliklere daha fazla yer verilmelidir.
- İlkokul müzik ders kitaplarında yer alan bilgiler ve etkinliklerin güncel ve işe yarar nitelikte olmasına dikkat edilmelidir. Derste öğrenilenler derste kalmamalı, çocuklar müzik dersini yaşama aktarmalı ve müzikle iç içe bir bütün olmalıdırlar.
- İlkokul müzik ders kitaplarında yer alan bilgileri destekleyici örnek ve etkinliklerin sayısı daha da çoğaltılmalıdır.
- İlkokul müzik ders kitapları, gereksiz bilgi ve ayrıntılardan arınık olmalıdır.
- İlkokul müzik ders kitaplarındaki şarkıların sayısı artırılmalıdır.
- İlkokul müzik ders kitaplarında yer alacak şarkıların, öğrencilerin severek ve eğlenerek söyleyebileceği tarzda seçilmesine özen gösterilmelidir.
- İlkokul müzik ders kitaplarında türkülerin sayısı artırılmalı ve kültürümüzün yaşayarak nesilden nesile aktarılmasına fırsat verilmelidir.

Kaynaklar

- Aytuna, H.A. (1963). Okul ve Hayat. (s.218). Ankara:Remzi Yayınevi.
- Büyükalın Filiz, S. (2011). Eğitimle ilgili temel kavramlar. M. Çağatay Özdemir. (Ed), Eğitim bilimine giriş içinde (s. 3). Ankara: Pegem Yayınları.
- Kaptan, S. (1991). Bilimsel araştırma teknikleri. Ankara: Tekışık Yayınevi.
- Keser, H.(2004). İlköğretim 4.Sınıf Bilgisayar Ders Kitaplarının Görsel Tasarım İlkelerine Göre Değerlendirilmesi. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2004, Cilt:2, Sayı:3.
- Kıroğlu, K.(2009). Eğitim Bilimine Giriş. (s.3), Ankara: Pegem Yayınları.
- Küçüköncü, Y.H. (2007). Müzik Eğitimi ve Öğretimi. (s.58), Ankara:İlke Yayınevi.
- Şimşek, N.(2002). Derste Eğitim Teknolojisi Kullanımı. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Tarman , S (2016). Müzik Eğitiminin Temelleri. (s.9),Ankara:Müzik Eğitimi Yayınları.
- Tertemiz N. , Ercan L. ve Kayabaşı Y.(2001). Ders Kitabı ve Eğitimdeki Önemi. Ankara: Nobel Yayınevi.

Mehmet AKPINAR - Merve KARADAŞ

İlkokul Müzik Dersi Öğrenci Çalışma Kitaplarının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Dayalı Olarak İncelenmesi Ve Değerlendirilmesi (Denizli İli Merkezefendi İlçesi Örneği)

Uçan, A.(1997). Müzik Eğitimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

Uçan , A. (1999). İlköğretimde Etkili Öğretme ve Öğrenme Öğretmen El Kitabı. (s.5-8)

Uçan, A. (2005). Müzik Eğitimi, Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar. Ankara: Evrensel Müzikevi.